

1 2 2 1 3 1

Opis projektu konkursowego.

1) Mury i bramy - myśl przewodnia projektu.

W przypadku kiedy projekt dotyczy miejsca o tak szczególnym znaczeniu kulturowym i historycznym, zasadniczego znaczenia nabiera pytanie o kształt proponowanej architektury. Nie chodzi tutaj wyłącznie o kontekst – sąsiedztwo z obiektem zabytkowym ale także, a może przede wszystkim o odporność nowej architektury na upływ czasu. Odporność tę rozumiemy nie tylko jako trwałość techniczną, ale także ponadczasowość jej formy, czerpiącej swe źródła raczej z archetypów kształtu przestrzeni, krajobrazu czy materiałów niż chwilowej architektonicznej mody. Przy przyjęciu takich kryteriów szczególnie trudność polega na znalezieniu właściwej równowagi pomiędzy powściągliwością form i ich wpisaniem w historyczny kontekst, a koniecznymi radykalnymi decyzjami przestrzennymi, dyktowanymi wymogami współczesności. Pamiętać również należy, że każda architektura jest świadectwem swego czasu i unikanie powielania modnych wzorców nie ma oznaczać oderwania od współczesności na rzecz inscenizowania pseudo-zabytkowych nastrojów i form. Mamy nadzieję, że w naszym projekcie czytelna jest zasada podporządkowania formy obiektów generalnemu zamysłowi budowania przestrzeni i wnętrza o czytelnych nastrojach dostosowanych do funkcji.

Jeśli polegać na tradycji wywodzącej słowo Tyniec od archaicznej nazwy warownego wzgórza, a jednocześnie pamiętać o regule św. Benedykta, która przewiduje, że do klasztoru będą przybywali goście, biedni, pielgrzymi i turyści, to zadaniem przewodnim dla projektanta staje się czytelne wyeksponowanie *claustrum* jako istoty odgraniczenia dwóch rzeczywistości i *porta* które stoją otworem i łączą.

Kiedy odwiedziliśmy Tyniec po podjęciu decyzji o udziale w konkursie, idea budowy nowej furty stała się dla nas zrozumiała. Świadczy ona o potrzebie poszukiwania nowej równowagi między światem monastycznej kontemplacji i gwarem świata zewnętrznego jaki przybywa wraz z gośćmi. Jest to doskonale zrozumiała potrzeba stworzenia przestrzeni dla *conversatio*, rozumianej przez nas w trzech wymiarach tego trudnego do przekładu łacińskiego słowa.

Przestrzeń *conversatio* - wymiar pierwszy – przestrzeń w jakiej życie mnichów biegnie swoim odwiecznym trybem. Jest to dla nas najściślejszy krąg przestrzeni klasztoru o której święty Benedykt mówi jako o „domu Bożym” chcąc, aby w nim „nikt się nie niepokoił ani nie doznawał przykrości”. Jest to więc nie tylko przestrzeń klauzury, ale także przestrzeń benedyktyńskiej liturgii która powinna pozostać niezakłócona.

Przestrzeń *conversatio* – wymiar drugi – przestrzeń drogi życiowej i refleksji nad nią. Jest to przestrzeń gdzie w otoczeniu trwałych pamiątek historii dokonuje się głęboka refleksja nad własną drogą. W sensie fizycznym przestrzeń ta wykracza poza ścisłe mury klasztoru i ogarnia wszystkich, którzy zdolni są poddać się zamyśleniu.

Przestrzeń *conversatio* – wymiar trzeci – przestrzeń spotkania. Potrzeba stworzenia takiej przestrzeni, ściśle wynikająca z reguły świętego Benedykta, ukształtowała przez wieki tradycję w ramach której klasztor benedyktyński stały się miejscem gościny i pomocy, gdzie należy szukać genezy takich słów jak hospicjum i szpital a także hotel. W wymiarze duchowym, przestrzeń ta ma być miejscem spotkania z mentorem, ale także dzielenia się wiedzą własną.

W sposób naturalny potrzeby każdej z rodzajów przestrzeni *conversatio* wymagają innej oprawy. Dzielić je będą mury ale łączyć je będą bramy. Odtąd myślą przewodnią projektu stało się odgradzanie i łączenie, zasłanianie i otwieranie.

2) Ścieżki Opactwa.

Na planszy prezentującej nasz projekt odnajdą Państwo trzy schematy ścieżek tematycznych jakie mają swój początek w miejscu projektowanej nowej furty.

Ścieżka rekreacyjno-widokowa. Jest to właściwie trasa spaceru wokół najbardziej zewnętrznych granic opactwa: ulicą Browarnianą, wzdłuż wałów wiślanych, a następnie brzegiem Wisły u podnóża opactwa do ulicy Benedyktyńskiej, przy starej przeprawie promowej i powrót ulicą Benedyktyńską do nowej furty. W przyszłych zamierzeniach inwestycyjnych Opactwa i Miasta Krakowa warto rozważyć

pewne przedsięwzięcia jakie zasugerowaliśmy na diagramie tej ścieżki. Warto pokusić się o przemyślany projekt promenady u wiślanego podnóża Tynieckiego urwiska. Nieodzownym wydaje się uruchomienie turystycznej przeprawy promowej, tak aby uzupełnieniem ścieżki spacerowej stała się możliwość obejrzenia niezapomnianej panoramy Tyńca z Gołębca na przeciwnym brzegu. Nieodzownym wydaje się poważne przeanalizowanie zieleni porastającej Tynieckie wzgórze. Przemysłane interwencje i wycinki w częściowo zdegradowanym drzewostanie pozwolą na ukazanie najbardziej spektakularnych otwarc widokowych i odsłonięcie ukrytych dziś budowli obronnych. Powstanie w ten sposób szlak o zupełnie wyjątkowych walorach krajobrazowych, stanowiący jednocześnie umowną granicę krajobrazu chronionego wokół opactwa.

Ścieżka fortyfikacji konfederatów barskich. Byłaby to ścieżka pomyślana jako szlak edukacyjny prezentujący pozostałości fortyfikacji klasztoru. Jej przebieg w znacznej części pokrywa się ze ścieżką rekreacyjną ale zawierać ma miejsca obserwacji bardziej skupionej na poznaniu elementów warownych Tyńca, dziś nadgryzionych zębem czasu lub porośniętych dziką zielenią. Dlatego proponowalibyśmy, aby w przyszłości przewidzieć szereg drobnych inwestycji które pozwoliłyby na lepsze ich poznanie. Proponujemy ustawienie starannie zaprojektowanych elementów informacji historycznej oraz wykonanie prostych i trwałych drewnianych pomostów ułatwiających dostęp do najbardziej interesujących elementów fortyfikacji takich jak basteje w okolicach wałów wiślanych czy browaru. Zakończeniem spaceru po ścieżce konfederatów barskich byłoby zwiedzenie muzeum konfederacji. Przedsięwzięcia związane z samym muzeum i placem przed nim szczegółowo opisano w rozdziale 6).

Ścieżka kontemplacyjna. To szlak główny dla zadania projektowego związanego z konkursem. Na umieszczonym na planszy schemacie odnajdą Państwo jego kluczowe punkty a w następnym rozdziale zamieściliśmy szczegółowy jej opis.

Prosimy także o zapoznanie się z czytelnymi schematami analiz jakich dokonaliśmy na użytek projektu konkursowego. W niniejszym tekście będziemy odwoływać się zwłaszcza do schematu zawierającego syntezę i wnioski. W nawiasach kwadratowych podano oznaczenia cyfrowe opisywanych miejsc, jakie umieszczono na schemacie.

3) Scenariusz drogi od „Nowej furty” do Opactwa.

Dla najważniejszej drogi opactwa opracowaliśmy następujący scenariusz. Stanowi on ogólne omówienie zasad budowania nastroju w poszczególnych miejscach. Szczegółowy opis poszczególnych obiektów zamieszczono w następujących rozdziałach.

Miejsce [9] - Początkiem drogi jest pierwsze otwarcie widokowe jakie powstaje na skrzyżowaniu ulic: Benedyktyńskiej i Browarnianej. Nie jest to jeszcze teren opracowania w sensie ścisłym, ale jest to kluczowy punkt krajobrazowy. W tym miejscu zbiegają się trzy omawiane wcześniej ścieżki. Jest to także miejsce w którym przyjezdny dostrzeże w oddali sylwetę zabudowań klasztoru. Nowym widokiem będzie sylweta „Nowej furty” i kuźni wraz z przebudowanym placem. Charakter miejsca daje jasny sygnał o zakończeniu podróży, przyjezdny przybył na miejsce i wkrótce rozpocznie poznawanie nowego miejsca.

Miejsce [1] – Plac „Nowej furty” ma stanowić miejsce ograniczenia ruchu kołowego i wyznaczyć granicę w przestrzeni publicznej, dając wyraźny sygnał o zmianie jej charakteru. Dalszy przejazd, dozwolony będzie tylko dla sąsiadów i samego opactwa, ograniczając natężenie i prędkość ruchu na ulicy Benedyktyńskiej do niezbędnego minimum. Jest to również miejsce gdzie przyjezdni pozostawiają pojazdy i rozpoczną dalszą wędrówkę pieszo. Wszyscy otrzymują klarowny sygnał o zmianie charakteru przestrzeni i przekraczaniu zewnętrznych granic Opactwa. Plac „Nowej furty” wprowadza przyjezdnych z otwartej przestrzeni w kameralny nastrój i skalę zabudowy ulicy Benedyktyńskiej.

Miejsce [2] – Odcinek drogi od „Nowej furty” do nieużywanej bramki cmentarza, ma stanowić przestrzeń odizolowaną od otoczenia, rodzaj wąwozu w którym następuje stopniowe wyciszenie i rozpoczyna się wędrówka w górę niewielkiego, lecz wyczuwalnego wzniesienia ulicy Benedyktyńskiej. Pokonywaniu wzniesienia może towarzyszyć stopniowe zapoznawanie się z historią opactwa. Zaproponowaliśmy umieszczenie wzdłuż południowego ogrodzenia ulicy ciągu figur słynnych gości opactwa, w formie spójnej kompozycji rzeźbiarskiej, którą jako bardzo wstępną ideę , należałoby starannie przemyśleć i opracować w następnych fazach projektu. Podstawową ideą tej kompozycji jest danie możliwości zwiedzającym zajrzenia w swoistą księgę gości którzy na przestrzeni wieków podążali tą samą drogą do Tyńca. Tłem dla księgi ma być architektoniczny żywopłot który zastąpi niefortunny mur wokół działki dawnej plebanii.

Miejsce [3] – Odcinek drogi od nieużywanej bramki cmentarza do placu konfederacji. Temu miejscu chcemy nadać charakter wyłącznie kontemplacyjny. Otoczenie drogi historycznym murem

benedyktyńskiego ogrodu z jednej strony i skarpa i murem cmentarza z drugiej sprawia, że jest to przestrzeń przyjaznej parkowej alei, skończonej w swojej kompozycji i nastroju.

Miejsce [4] – Plac Konfederacji. Tak nazwalibyśmy miejsce gdzie droga do opactwa rozwidła się z ulicą Benedyktyńską, a kształt muru renesansowego ogrodu wytwarza placyk przed zachowanymi fragmentami przedmurza. W tej strefie planujemy wprowadzenie dość radykalnych zmian ukształtowania podłogi placu. Jest to bowiem miejsce gdzie ponownie spotykają się wszystkie trzy ścieżki Tynieckiego opactwa i gdzie chcielibyśmy wytworzyć czytelny symbol przestrzenny chwilowego zatrzymania przed przekroczeniem kolejnej granicy – granicy historycznych fortyfikacji klasztoru. Konieczne zabiegi w drzewostanie powinny prowadzić do ukazania oczom przybyszów majestatycznej, wschodniej sylwety kościoła. Jednocześnie chcielibyśmy dokonać tu rozdziału ruchu zwiedzających Muzeum Konfederacji i tych którzy podążają do Opactwa.

Miejsce [5] – Droga z Placu Konfederacji do bramy Opactwa w budynku Opatówki. Ten odcinek chcielibyśmy pozostawić w kształcie niezmienionym ze względu na jego unikalny klimat i nastrój podejścia do bramy klasztoru. Jest to równocześnie miejsce, gdzie chcielibyśmy podjąć dyskusję z warunkami konkursu. Z powodów o których wspomnieliśmy wcześniej, nie zgadzamy się z koncepcją lokalizacji wejścia do muzeum konfederacji w tej strefie która jest przestrzennie zdominowana bramą klasztoru.

Pokrótce opisany został scenariusz drogi z opisem nastroju jaki powinna budować jej przestrzeń. W następnych rozdziałach opisujemy szczegółowe rozwiązania architektoniczne związane z kolejnymi przystankami.

4) Przystanek pierwszy – plac przed „Nową furta” i budynek kuźni.

Plac przed „Nową furta” będą kształtowały ściany nowej zabudowy. To one dadzą oprawę perspektywie ulicy Benedyktyńskiej z sylwetą Opactwa w tle. W przestrzeni placu oderwany od otaczającej zabudowy dominował będzie budynek dawnej szkoły, jeszcze do niedawna służący jako kuźnia. Będzie on spełniał rolę głównego punktu recepcyjnego dla gości i turystów. Ze względu na niewielką skalę kuźni zaplanowano jej całkowite podpiwniczenie. Pozwoli to uniknąć obudowywania tego skromnego a bardzo charakterystycznego budynku nową kubaturą o nieadekwatnej skali. Bryła budynku będzie poddana niezbędnym zabiegom konserwatorskim wraz z odsłonięciem wszystkich otworów okiennych i drzwiowych dawnej szkoły i wypełnieniem ich współczesnymi bez-szprosowymi oknami. Główne wejście jest usytuowane na osi budynku od strony wschodniej, pod drewnianym podcieniem opartym na drewnianych kolumnach. We wnętrzu parteru kuźni dominowały będą: odnowiona drewniana więźba, schody do podziemia wraz nowoczesną oszkloną windą oraz całkowicie oszklona – otwarta na perspektywę ulicy Benedyktyńskiej i sylwetę Opactwa ściana wschodnia kuźni. Na parterze zostanie zlokalizowany ponadto skromny kiosk recepcyjny z informacją turystyczną i obsługą wycieczek.

Schody do podziemia stanowią wejścia do zupełnie nowej przestrzeni – przestrzeni spotkania jaką będzie audytorium wielofunkcyjne umieszczone na kondygnacji zagłębionej w stosunku do posadzki placu. Ma to na celu zmniejszenie skali budynku wystającego ponad poziom terenu, oraz wydzielenie powierzchni kameralnych spotkań od gwaru placu. Podstawą kształtowania bryły audytorium są dwie prostopadłe ściany murowane z kamienia usytuowane w granicy działki, stanowią one także obudowę placu. Zadaszenie ma formę wykonanej z surowego żelbetu dwukrotnie zagiętej płaszczyzny, wspartej punktowo na rzędzie słupków. Płaszczyzna dachu jest odcięta od ścian przeszkleniem. Kształt sali audytorium pozwala na jego wariantową aranżację zależnie od chwilowych potrzeb.

Posadzka placu zostanie wybrukowana kostką granitową z wydzieleniem głównego szlaku pieszo-jezdnego w formie równej nawierzchni z szorstkiego wylewanego betonu z wyraźnym zaznaczeniem przerw-stopni spowalniających ruch kołowy. Taki charakter nawierzchnia przyjmie na całym swym przebiegu aż do Placu Konfederacji.

5) Przystanek drugi – mury i bramy, winnica-parking, zabudowania furty.

Obudowę prawej – północnej pierzei placu będzie stanowiła ściana - mur kamienny oddzielający przestrzeń ulicy Benedyktyńskiej od zabudowań nowej furty i parkingu. Oddzieli on stopniowo wyciszoną przestrzeń drogi, jako alei parkowej od gwaru parkingu i części usługowej. W strukturze muru proponujemy wpleść część kamiennych zabytków planowanego lapidarium. Proponujemy także usytuowanie szczelinowych otworów widokowych na sylwetki „księgi gości”. Za murem powoli wspina się wzdłuż elewacji usługowej wąska uliczka handlowa, dostosowana do ruchu

osób na wózkach. Z uliczki prowadzą wejścia do kolejnych obiektów furty, a także na kolejne poziomy parkingu. W dolnej części muru zaprojektowano szerokie przejście łączące plac z uliczką a także małym placem pomiędzy restauracją a księgarnią który w ciepłych miesiącach byłby ogródkiem restauracyjnym. Jest to główna brama pomiędzy parkingiem i placem „Nowej furty”. W przyszłości proponowalibyśmy przemyśleć adaptację budynku inwentarskiego po drugiej stronie placu na cele usługowe. Wytworzy się wówczas drugie atrakcyjne wyjście z placu przez istniejącą bramę do kolejnego kameralnego dziedzińca.

W górnej części uliczki proponujemy wykonanie przejścia z parkingu do bramki cmentarza. Sądzymy, że nieużywana dotychczas bramka winna zostać odrestaurowana, bowiem usprawni to komunikację cmentarza z parkingiem, zwłaszcza w dni świąteczne.

Jednym z najtrudniejszych zadań konkursu jest znalezienie właściwej formy przestrzennej dla parkingu na pochyłym terenie między nową furką a cmentarzem. Zaproponowaliśmy tarasowe ukształtowanie zbocza z drogą łagodnie wspinającą się pomiędzy trzema kolejnymi poziomami miejsc postojowych. Wjazd na parking został usytuowany w dolnej części działki, obok placu. Na rysunku przekroju poprzecznego czytelnie pokazano zasadę częściowego „nasuwania” stanowisk parkingowych na kolejnych poziomach. Pozwala to na efektywne wykorzystanie powierzchni parkingowej a jednocześnie pozwala ukryć pod zadaszeniem znaczną część parkujących samochodów. Tarasową rzeźbę parkingu na zboczu podkreślają ponadto ażurowe zadaszenia-pergole nad stanowiskami górnych poziomów. Całość uzupełniona o przemyślaną kompozycję roślin pnących ma kształt i formę tarasowej winnicy zacięniającej parkujące samochody i zakrywającej utwardzone powierzchnie parkingu. Dzięki takiemu ukształtowaniu „winnica” na zboczu zachowuje nie zmieniony wygląd i przyjazny mikroklimat, niezależnie od tego jak wiele samochodów na niej parkuje. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności taka forma przestrzenna znajduje ciekawy związek z nazwą wzgórza u podstawy którego powstaje i w krajobraz którego wpisuje się swoją strukturą.

Tarasowy kształt parkingu – winnicy podsunął koncepcję formy przestrzennej dla budynków nowej furty. Zaprojektowano parterową, podpiwniczoną zabudowę łagodnie wspinającą się po zboczu. Dachy porośnięte są trawnikami i mogą być dostępne z niektórych pomieszczeń. Myślmy o stworzeniu w ich górnej części amfiteatralnego audytorium letniego i tarasu kawiarni na poziomie najniższym. Za taką lokalizacją przemawia niezwykle panorama Opactwa i jego okolic widoczna z tych miejsc.

Zabudowania „Nowej furty” to trzy obiekty o zbliżonej powierzchni zabudowy, przedzielone dojazdami do parkingu. Jak wspomniano są to parterowe, podpiwniczone budynki w technologii monolityczno-murowanej. Zastąpienie elewacji przez mur sprawia, że budynki mogą powstawać etapami bez znaczącego wpływu na kształt pierzei placu i ulicy Benedyktyńskiej.

Najniższej położony budynek został przeznaczony na księgarnię i biura wydawnictwa. Pomiędzy wnętrzem księgarni i murem zaprojektowano otwartą przestrzeń-fosę w której dominującą rolę będą odgrywały – kamienny wątek muru porośniętego winobluszczem oraz posadzka z kostki granitowej. Światło dzienne będzie wpadało do wnętrza księgarni przez przeszkloną ścianę. Na parterze usytuowano salę sprzedaży i biura wydawnictwa, w podpiwniczeniu znajdują miejsce zaplecza socjalne i magazynowe. We wnęce za szybem windy znajdzie miejsce stróżówka ochrony parkingu.

Środkowy budynek przeznaczony będzie na zaplecze gastronomiczne. Przewidziano w nim salę konsumencką na około 50 osób oraz sklep ze specjalami benedyktyńskimi. Zaplecze kuchenne i rozdzielnię kelnerską umieszczono na parterze, natomiast magazyny i chłodnie składowe, oraz cały węzeł sanitarny w podpiwniczeniu. Układ funkcjonalny pozwala także na usytuowanie w podziemiu „Piwniczki Benedyktyńskiej”. Pomiędzy budynkami księgarni i restauracji zaprojektowano, przykryty pergolą plac na którym jak wspomniano można będzie ustawiać letnie stoliki.

Najwyżej położonym budynkiem jest budynek sali audytorium. Przy wejściu zaprojektowano szatnię oraz windę i schody prowadzące na dolny poziom. Na parterze znajdują się ponadto: zaplecze sanitarne oraz mały balkon widowni. Podobnie jak sala spotkań przy kuchni, audytorium ma wysokość dwóch kondygnacji. Na kondygnacji dolnej znajdzie się główna sala oraz hol, a także zaplecze techniczne sali. Jak wspomniano, na dachu można zorganizować otwarte audytorium letnie, obsługiwane przez klatkę schodową i windę.

Elewację budynków „Nowej furty” została zaprojektowana z surowego betonu wylewanego w szalunkach wyraźnie odciskających fakturę surowych desek w poziomym układzie. Na fragmentach elewacja będzie pokryta licówką z szarych desek. Przewidziano zastosowanie ślusarki w ramach z matowego, naturalnego aluminium. Stonowana kolorystycznie i jednorodna materiałowo elewacja będzie dobrym tłem dla zielonych pnączy.

Prawdopodobnie najbardziej dyskutowany elementem nowych obiektów Tyńca będzie projektowany budynek Muzeum Konfederacji. Jego lokalizacja w międzymurzu wzbudziła szereg wątpliwości i obaw czy nie prowadzi to do powstania obsypanego ziemią bunkra. Z naszej strony wątpliwości wzbudziła proponowana w warunkach konkursowych lokalizacja wejścia do muzeum.

Ze względu na „ukrytą” lokalizację samego budynku muzeum, szalenie istotna staje się przestrzeń przed jego wejściem. Jak już wspomniano w scenariuszu, podejmujemy dyskusję z proponowaną lokalizacją wejścia do muzeum. Na rzutach muzeum pozostawiliśmy wprowadzić taką lokalizację jako alternatywę ale przekonani jesteśmy że wejście należy usytuować gdzie indziej.

Opis budynku muzeum rozpocząć należy zatem od opisu przebudowy układu Placu Konfederacji. W chwili obecnej jest to właściwie plac parkingowy o dosyć chaotycznej organizacji przestrzeni, dodatkowo zakłóconej szpalerem drzew przed historycznym murem opactwa, zasłaniającym sylwetę kościoła. Proponujemy przebudowę nawierzchni placu i jego nowe ukształtowanie. Podstawowym zabiegiem byłoby odsłonięcie struktury zasypanych dziś fortyfikacji: bastionu, barek i lunety. Powierzchnia placu opadałaby bardzo łagodnie w dół, uwydatniając skalę odsłoniętych obwarowań. Powstanie czytelna przestrzeń placu przed wejściem do twierdzy, przestrzeń chwilowego zatrzymania, zamknięta wieloplanową fasadą murów Opactwa i odsłoniętą sylwetą kościoła. Kluczowym elementem kompozycji placu byłby prosty żelbetowy most o bardzo skromnej, lekko łukowej formie, przerzucony nad opadającą powierzchnią placu aż do korony obwarowań. Przejście mostu stanowi symboliczne przekroczenie wyrażnie zarysowanej granicy fortyfikacji. Droga do opactwa zostaje świadomie załamana. Oś mostu wymierzona jest w środek wschodniej fasady kościoła, a zaraz po wejściu na wał obronny droga zakręca w prawo na mały placzyk na szczycie bastionu, gdzie ustawiona będzie obecna figura Matki Boskiej. Z tego miejsca droga do Opactwa powinna pozostać w kształcie niezmiennym, zachowując swój dotychczasowy charakter alei parkowej.

W sensie technicznym i funkcjonalnym most jest przygotowany do przeniesienia ruchu pieszego i dostaw do klasztoru, a także pozwala na dojazd wozów straży pożarnej. Dla uniknięcia ingerencji w tradycje liturgiczne Opactwa, na koronie wałów zaprojektowano bramę procesyjną na osi fosy, a z bramy św. Benedykta, którą proponujemy odrestaurować prowadzi do nowego mostu szeroki, wygodny łącznik. W ten sposób tradycyjne przejście procesyjne przez bramę św. Benedykta zostaje przywrócone.

Wejście do Muzeum Konfederacji zaprojektowano w pęknięciu wału pod mostem pomiędzy jego masywnymi przyczółkami. Pozwala to na oddzielenie ruchu pieszych do Opactwa, od turystów gromadzących się przed muzeum. Hol wejściowy zaprojektowano w kubaturze pod bastionem. W części holu na lewo od wejścia usytuowano ladę informacji, sprzedaży biletów i pamiątek. Ta część holu doświetlona jest przeszkloną ścianą dającą wgląd w perspektywę fosy. Część holu na prawo od wejścia pomieści pomieszczenia sanitarne i szatnię. Z holu muzeum prowadzi brama przez mur warowny do przestrzeni międzymurza w której znajduje się sala ekspozycyjna. Wnętrze Sali kształtowane jest przez surowe ściany murów obronnych. Strop żelbetowy oparty na belkach o organicznym układzie stanowi konstrukcyjne spięcie dwóch murów i jest jednocześnie zielonym tarasem dla ogrodu Opactwa. Światło dzienne wprowadzane jest do wnętrza świetlikami w płaszczyźnie dachu oraz dwoma przeszklonymi ścianami od strony wyższych murów Opactwa. Pozwala to na pozbycie się wrażenia ciemnej piwnicznej przestrzeni, a jednocześnie odsłania przed zwiedzającymi strukturę barskich fortyfikacji wzbogaconą o formę pokrytego roślinnością zielonego szańca. W posadzce sali czytelna jest gładka wstęga drogi zwiedzania z polerowanego betonu.

Dolny poziom sali muzealnej poświęcony jest ekspozycji dużych przestrzennych eksponatów w tym także makiet i map. W przestrzeni międzymurza, poza wnętrzem sali eksponowane będą historyczne armaty oraz fragmenty lapidarium związane z konfederacją barską. W poziomie parteru muzeum przewiduje się także bramę do tunelu przyszłej ścieżki edukacyjnej Opactwa. Droga zwiedzania prowadzi łagodnie nachyloną i zawieszoną w przestrzeni sali rampą do pomieszczenia na piętrze które ma kształt zamkniętego wnętrza do ekspozycji drobnych eksponatów, druków itp. We wnętrzu tym ekspozycja będzie aranżowana przy użyciu sztucznego światła punktowego a także z wykorzystaniem światła wpadającego przez szczelinowe otwarcia w powłoce sali. Zamknięty charakter sali górnej i taras dachu oraz aranżacja żywopłotów wokół muzeum ma stworzyć izolację widokową wnętrza muzeum i objętego klauzurą ogrodu benedyktyńskiego. Jak wspomniano, ze względów formalnych pozostawiono w projekcie alternatywę wejścia w miejscu określonym przez warunki konkursu, jednak sądzimy, że argumenty przemawiające za przedstawioną przez nas koncepcją zmiany jego lokalizacji będą wzięte pod uwagę.